

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

președinte
judecători

URSACHE Petru
ȚURCAN Anatolie
TOMA Nadejda

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Scripnicov Anatolii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

*Scripnicov Anatolii xxxx, născut la xxxx
originar și domiciliat în xxxx xxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.06.2017 – 02.08.2017;

Instanța de apel: 29.08.2017 – 25.10.2017;

Instanța de recurs: 20.12.2017– 24.01.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul central din 02 august 2017, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Scripnicov Anatolii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității – 120 ore.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cesnocov Serghei a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea din contul lui Scripnicov Anatolii în beneficiul lui Cesnocov Serghei a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Scripnicov Anatolii, la 02.05.2017, aproximativ la ora 18:15, aflându-se la volanul automobilului de model „Opel Zafira”, cu n/î xxxx, fiind posesor al permisului de conducere cu seria xxxx,

în timpul deplasării pe str. Cuza Vodă, mun. Chișinău în preajma imobilului nr.20, efectuând manevra de virare la stânga, nu a manifestat prudența sporită la trafic, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, prin ce a încălcat cerințele pct.40.1 lit. b) a „Regulamentului Circulației Rutiere”, Anexa nr. 1, la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 (în continuare RCR) în conformitate cu care înaintea virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie: să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze înainte sau la dreapta, precum și pietonilor, prevederile art.45 al RCR conform căruia Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, și art. 22 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.07 „Privind siguranța traficului rutier”, care în alin.4 stipulează: „Participanți: la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic” și ca urmare în afara trecerii pentru pietoni a comis tamponarea pietonului Cescocov Serghei care traversa strada de la dreapta spre stânga, relativ direcției de deplasare a mijlocului de transport.

În consecință, în urma impactului, pietonului Cescocov Serghei i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 1188/D din 20.06.2017 fractura transversală a bazei osului matatarsian V piciorului drept cu deplasare neînsemnată, excoriație la nivelul gleznei drepte, vătămări care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal – după indicii calificativi: încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență a vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Belousov Andrei în interesele părții vătămate Cescocov Serghei, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Cescocov Serghei.

În motivarea apelului a invocat că nu a fost corect determinată valoarea prejudiciului moral stabilit de prima instanță. Suferințele morale survenite în urma traumei primite pe deplin îndreptătesc suma de 30 000 lei.

La fel, a menționat că în momentul impactului partea vătămată era cu copilul său minor de 5 ani pe care în ultimul moment l-a împins de sub roțile automobilului, iar copilului i se acordă asistență psihologică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, apelul declarat a fost admis, fiind casată parțial sentința, în latura civilă, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cescocov Serghei a fost admisă în latura prejudiciului moral cu încasarea din contul lui Scripnicov Anatolii în beneficiul lui Cescocov Serghei a prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

5. La pronunțarea deciziei, instanța de apel a reținut că prima instanță, constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpat și ținând cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului Scripnicov Anatolii pedeapsa în limitele legale ale sancțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal și corect stabilindu-i acestuia pedeapsa prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Referitor la soluționarea acțiunii civile instanța de apel a menționat că în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (4) Cod penal, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit prevederilor art. 1422 alin. (2) Cod civil, prejudiciu moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

La rândul său, art. 1423 alin. (1) Cod civil prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În continuare instanța de apel a relevat că partea vătămată la momentul comiterii accidentului era cu copilul său minor care avea vârsta de 5 ani, iar suma de 10 000 lei stabilită de instanța de fond, ca fiind prejudiciul moral, nu îndeplinește pe deplin gradul de mulțumire necesar părții vătămate, or, consecințele care s-au răsfrânt asupra lui și inclusiv pericolul în care s-a aflat copilul minor este supra sumei constatate de prima instanță.

Astfel, raportând această concluzie la normele citate mai sus, instanța de apel a statuat că suma de 10 000 lei încasată de instanța de fond este prea mică, pe când suma de 30 000 lei este o despăgubire echitabilă pentru daunele morale cauzate în funcție de gravitatea suferințelor cauzate.

În acest sens, instanța de apel a considerat necesar de a acorda cu titlu de prejudiciu moral suma de 30 000 lei, care necesită să fie încasată din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea

acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale recurentul indică următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel neîntemeiat a majorat cuantumul prejudiciului moral, având în vedere că nu au fost prezentate probe care ar confirma această poziție;

- de asemenea, recurentul menționează că instanța de apel la stabilirea cuantumului daunelor morale trebuia să se ghideze și de practica CtEDO.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sunt nefondate.

La caz, reieșind din criticele expuse de recurent se constată că, în esență, acesta nu este de acord cu faptul că instanța de apel a majorat cuantumul prejudiciului moral.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele inferioare, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului Scripnicov Anatolii, respectiv în această parte instanța de recurs nu se va expune.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele punctate în cererea de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

Respectiv, având în vedere esența încălcării invocate de recurent, la cele consemnate în decizia instanței de apel, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte, care constituie componentă de infracțiune, este în drept să ceară, în condițiile legii procesual-penale, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Exercitarea acțiunii civile depinde de voința părții vătămate, care consideră că a suferit un prejudiciu în urma infracțiunii comise de inculpat. Art.219 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

În cazul în care partea vătămată a fost recunoscută ca parte civilă și a înaintat acțiunea civilă, aceasta este soluționată de instanță în ordinea prevăzută de art.225 Cod de procedură penală.

În temeiul art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate părții vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Prejudiciul moral se compensează de instanțe doar prin echivalent bănesc, partea urmând a fi despăgubită proporțional suferințelor suportate. Totodată, este important de a specifica că, instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice, cât și datele obiective care certifică acest fapt, precum și alte circumstanțe subsidiare, precum sunt situația materială și familială a persoanei care poartă răspunderea pentru cauzarea prejudiciului moral.

Tot aici, Colegiul penal menționează că despăgubirile pentru daunele morale suportate se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, în cazul infracțiunilor contra persoanei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din actele medicale sau alte probe administrate în cauză.

În acțiunea civilă, partea vătămată a menționat expres că, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Scripnicov Anatolii i-au fost cauzate suferințe fizice, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.1188/D din 20.06.2017, au fost evaluate ca vătămări corporale medii, cât și suferințe psihice, deoarece în momentul impactului era cu copilul său minor, pe care în ultimul moment l-a împins de sub roțile automobilului. (f.d. 104-106)

În esență, toate acestea conturează că instanța de apel, la judecarea cauzei, nu a admis pretinsa eroare de drept prevăzută de pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în partea soluționării acțiunii civile, ci corect și echitabil a stabilit echivalentul bănesc al suferințelor morale suportate de partea vătămată în urma acțiunilor infracționale realizate de inculpat.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că pretențiile părții vătămate față de inculpat, sunt întemeiate, iar instanța de apel corect a dispus încasarea din contul inculpatului în

beneficiul părții vătămate a sumei de 30000 lei, drept recompensă pentru prejudiciul moral cauzat, care va avea efect compensatoriu pentru partea vătămată Cesnocov Serghei și nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 CEDO, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără just temeii.

Reieșind din cele consemnate mai sus, se conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată fiind bazată pe motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă, iar din aceste considerente Colegiul penal constată că recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) - (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Scripnicov Anatolii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe *Scripnicov Anatolii xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 22 februarie 2018.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda